Tạp chí KHLN Số 5/2022
©: Viện KHLNVN - VAFS
ISSN: 1859 - 0373 Đăng tải tại: www.vafs.gov.vn

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU NHÂN GIỐNG SA NHÂN TÍM (*Amomum longiligulare* T.L.Wu) TỪ HẠT TẠI TỈNH SƠN LA

Nguyễn Thị Bích Ngọc[1], Trần Anh Tuấn[1], Nguyễn Vũ Giang[2], Đa Ly Phon Sít Thị Păn Nha[3]

[1] Trường Đại học Tây Bắc
[2] Trường Đại học Lâm nghiệp
[3] Phòng Kiểm lâm tỉnh Luông Nặm Thà, Lào

TÓM TẮT

Sa nhân tím (*Amomum longiligulare* T. L.Wu) là dược liệu quý đang được ưu tiên tập trung phát triển trồng ở quy mô lớn theo Quyết định số 1976/QĐ-TTg ngày 30/10/2013, danh mục chỉ định vùng sinh thái trồng tại Sơn La. Nghiên cứu này được thực hiện trong khuôn khổ đề tài nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ cấp Bộ, Bộ Giáo dục và Đào tạo mã số B2019 - TTB - 03 tại khu vực Sơn La. Mục đích xác định xử lý hạt, mức độ che sáng và thành phần ruột bầu tốt nhất cho cây con Sa nhân tím giai đoạn vườn ươm (đến 9 tháng tuổi). Phương pháp bố trí thí nghiệm theo khối ngẫu nhiên đầy đủ lặp lại 3 lần và xử lý thống kê toán học được áp dụng. Kết quả cho thấy, nhiệt độ xử lý hạt Sa nhân tím tốt nhất là 50°C trong thời gian 12 giờ cho tỷ lệ nảy mầm cao nhất 89,0% và thời gian 19,1 ngày là hạt nứt nanh toàn bộ. Tỷ lệ che sáng 50% có ảnh hưởng tốt nhất, tỷ lệ sống 82,2%, đường kính gốc trung bình 5,9 mm, chiều cao vút ngọn trung bình 33,3 cm, sinh trưởng giữa các cây khá đồng đều, hệ số biến động về đường kính 13,0%, hệ số biến động về chiều cao là 24,14%. Thành phần ruột bầu chưa thực sự có ảnh hưởng rõ rệt đến tỷ lệ sống nhưng có ảnh hưởng rõ rệt đến sinh trưởng đường kính, chiều cao của cây con Sa nhân tím. Thành phần ruột bầu tốt nhất 68% đất mặt + 20% cát mịn + 10% phân chuồng hoai + 2% super lân cho tỷ lệ sống 88,9%, đường kính gốc trung bình 5,9 mm, chiều cao vút ngọn trung bình 35,3 cm, cây sinh trưởng đồng đều cả về đường kính gốc và chiều cao. Kết quả cũng cho thấy, không nên gieo ươm cây Sa nhân tím trong điều kiện không che sáng và không nên sử dụng ruột bầu đến 88% lớp đất mặt dù có bổ sung 10% phân chuồng, 2% phân lân cây vẫn hay bị bít rễ, vàng lá, sinh trưởng kém và tỷ lệ sống rất thấp.

Từ khóa: Sa nhân tím, nhân giống bằng hạt, che sáng, thành phần ruột bầu, tỉnh Sơn La

Results of production by seed and growth *Amomum longiligulare* T.L.Wu in the narratory stage in Son La

Amomum longiligulare T. L.Wu is a precious medicinal herb that is being prioritized to focus on developing large-scale cultivation according to the Decision No. 1976 of the Prime Minister of Vietnam dated October 30, 2013, the list of designated ecological zones for planting in Son La. This study was carried out within the framework of the scientific research and technological development project at the ministerial level, the Ministry of Education and Training, code B2019 - TTB - 03 in Son La area. The purpose of the study was to determine the best incubation temperature,

Keywords: *Amomum longiligulare* T.L.Wu, propagated by seeds, shade, composition of gourd, Son La province